

TyfloCentrum

DORÁŠEK

Květen - 2021

ZPRAVODAJ SONS A TYFLOCENTRA SEMILY

Archivní 570, Semily, tel.: 488 577 840

e-mail: semily-odbocka@sons.cz

web: www.sons-semily.info a www.sons.cz/semily

e-mail: semily@tyflocentrum-lb.cz

web: www.liberec.tyflocentrum.cz

POZOR - Pro měsíc květen až do odvolání platí tyto provozní doby!!!

Pondělí	8:30 – 16:30	SONS
Úterý	8 -16	TyfloCentrum
Středa	8 -16	SONS
Čtvrtek	8 -12	SONS
Čtvrtek	12 -16	TyfloCentrum
Pátek	TyfloCentrum - Po předchozí domluvě!!!	

Kontakty: **SONS** 488 577 840

Pavel Paldus 778 441 502
předseda semily-odbocka@sons.cz
paldus@sons.cz

Zuzana Podhajská 778 441 501
místopředsedkyně

Kontakty: **TyfloCentrum** 488 577 840

Zuzana Podhajská 737 788 199
semily@tyflocentrum-lb.cz

Vlasta Křapková 736 679 515
semily@tyflocentrum-lb.cz

MOTTO:

Nejsme organizace, která za nevidomé rozhoduje a jedná; jsme nevidomí občané, kteří rozhodují a jednají sami za sebe. Zásady našeho počínání jsou: svépomoc, partnerství, solidarita, úcta k lidské důstojnosti, svobodná volba, zdravý rozum.

**Pro případné dobrovolné dárce
uvádíme číslo účtu naší odbočky:
3843741329/0800**

Společenská kronika

V měsíci **květnu** oslaví narozeniny:

Milan Novotný

Přejeme Ti zdraví, štěstí, hodně lásky a dlouhá léta.

TC NABÍZÍ svým klientům pomoc při registraci na očkování a s vyplněním sčítacího formuláře elektronicky.
Po předešlé telefonické domluvě na pobočce.

- 100,- Kč za hodinu.
- Částka bude účtována podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění úkonů. Pokud poskytování služby, včetně času nezbytného k zajištění úkonů, netrvá celou hodinu, výše úhrady se poměrně krátí.

Aktuální informace k fungování TyfloCentra

Vážení uživatelé služeb TyfloCentra, netušili jsme, nakolik bude téma minulého vydání (Apríl) přiléhat celému měsíci dubnu. Počasí jako na houpačce se střídavými návraty tuhé zimy se sněhem nás provází v podstatě celý měsíc. A tak se téma našeho aktuálního vydání může zdát poměrně vzdálené. Nicméně – **číslo věnované 1. MÁJI je tu**, a pokud jím právě listujete v tištěné či elektronické podobě, máme velkou radost, že jste s námi.

Od 12. 4. 2021 již v Česku neplatí nouzový stav. Stále však fungují podobná opatření jako v minulém období.

Setkávání je možné individuálně, ať už venku nebo ve vnitřních prostorách. Skupinové aktivity zatím proto v nabídce TC nenajdete, ale těšíme se, že si je již brzy společně zažijeme. Pokud by v tomto ohledu nastala jakákoli změna během května, budeme Vás informovat.

V měsíci květnu i po zrušení nouzového stavu platí omezení vzájemného setkávání. Sociální služby tak poskytujeme nadále převážně online a telefonicky. Osobně se s Vámi rádi setkáme individuálně.

- **Průvodcovskou a předčitatelskou službu lze využívat, jen je potřeba si s námi domluvit požadovaný termín alespoň 7 dní předem.**
- **Aktivity v rámci služby SAS probíhají online, telefonicky a v některých případech individuálně**

Oznámení:

v hlavičce každého čísla naleznete nové aktuální emailové adresy na obě pracovnice TyfloCentra a je nyní stejné.

Věříme, že budou spolehlivým spojením mezi námi a Vámi.

Aktuální informace k fungování SONSu

Omezený režim platí i pro odbočku SONSu

Pokud nedojde ani během května k očekávanému rozvolnění opatření k tlumení pandemie vyhlášených Vládou bude i nadále platit omezený režim jako dosud. Provozní doba odbočky bude průběžně aktualizována a upravována v souladu s opatřeními k rozvolnění vyhlášenými Vládou ČR, až po návrat do normálu, kdy bude platit provozní doba jako před koronakrizí.

Důležité sdělení: v odbočce jsou stále ještě k dispozici **ZDARMA** chirurgické roušky a dezinfekce na ruce poskytnuté členům SONS z **Nadace prof. Vejdovského**. Tato Nadace též poskytla, a z ústředí SONSu v Praze nám pro naše členy byly zaslány, respirátory. Tyto ochranné prostředky si lze po telefonické dohodě vyzvednout v klubovně vždy v pondělí od 9:00 - 16:00 hodin, anebo je zašleme poštou (též po telefonické dohodě).

25. výročí vzniku SONS ČR, z.s.

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých vznikla dne 16. června 1996 sloučením tří subjektů: České unie nevidomých a slabozrakých (dále „Unie“), Společnosti nevidomých a slabozrakých v České republice (dále „SNS“) a Společenství organizací nevidomých a slabozrakých (dále „Společenství“). Na sjednocení hnutí nevidomých má lví podíl posledně jmenované Společenství a jeho výkonný ředitel Václav Polášek, dnešní prezident SONS. Byla to vlastně organizace bez individuálních členů – tvořily ji Unie a SNS, a sice kvůli jednotnému zastoupení českých nevidomých v zahraničí a společným kulturním aktivitám často přesahujícím rámec obou organizací.

Unie vznikla 3. prosince 1989 s vizí svépomocného spolku spoléhajícího především na vlastní síly, nicméně neodvrhujícího dobročinnost ani podporu státu. SNS byla

ustavena 21. dubna 1990 jako nástupnická odnož dřívější celostátní organizace zdravotně postižených zvané Svaz invalidů v ČSR.

Po rozpadu československé federace se Unie a SNS scházely na půdě Společenství a vůle ke sjednocení nebyla zpočátku příliš patrná: SNS žila z tradice a soustřeďovala se na typicky spolkovou činnost (setkávání, výlety apod.), zatímco Unie zakládala a bouřlivě rozvíjela nové služby (sociální rehabilitaci v Tyfloservisu a na Dědině, Knihovnu digitálních dokumentů, odstraňování bariér apod.).

Obě organizace usilovaly o státní podporu a bylo čím dál jasnější, že nemohou očekávat žádoucí štědrost. Statutární představitelé obou organizací, jakož i výkonný ředitel Společenství si byli dobře vědomi skutečnosti, že v naší malé zemi si těžko můžeme dovolit dlouhodobě pěstovat dva velmi podobné spolky. Zároveň dobře věděli, že oba spolky jsou natolik silné, že jeden ten druhý hned tak nepohlítí. A když se do věci vložil výkonný ředitel Společenství s nabídkou, že proces sjednocení bude moderovat a dotáhne ke konečnému cíli, byl ke sloučení dán první silný popud.

Od konce roku 1994 se pod jeho patronací scházeli vyjednávači obou organizací na řadě sjednocovacích schůzek, až dosáhli dohody. Tu pak schválila oddělená shromáždění Unie i SNS a 16. června 1996 se sešlo ustavující shromáždění dnešní SONS. Tvořilo je 65 delegátů SNS a 65 delegátů Unie a jejich usnesení o sjednocení bylo jednomyslné.

Sjednocení bylo správným krokem. Bylo utlumeno hašteření uvnitř komunity nevidomých a slabozrakých a SONS má dnes nezastupitelnou pozici jak v očích státu, tak v očích veřejnosti.

Rudolf Volejník, viceprezident SONS ČR z.s.

První máj, lásky čas

svátky a tradice spojené s prvním květnem

1. květen. Do konce roku zbývá ještě 244 dní, jaro je na samotném vrcholu a Česká republika slaví svátek práce. První máj je ale také dnem, s nímž se pojí řada lidových pověr a zvyků.

Své svátky oslavovali 1.5. již staří Keltové

Noc z třicátého dubna na prvního května je po staletí pokládána za magickou. Zatím, co poslední duben je spojován zejména s pálením čarodějnic či otvíráním jeskyň s poklady, první květen si nese tradici mnohem lyričtější. Svátek zamilovaných má na prvního máje ryze českou tradici. Podlehnu mu proto často i zarytí odpůrci svátku svatého Valentýna. A aby také ne. Kdo by odolal kouzlu rozkvetlých hrušní, třešní či jabloní, provoněnému jarnímu ovzduší a štěbetavému zpěvu ptáků.

Polibek pro krásu i pro štěstí

Tradice praví, že bude-li žena na prvního máje políbena pod rozkvetlou třešní, vydrží jí krásu celý příští rok. Jiný výklad zase říká, že políbená žena či dívka na přes rok neuschne. Dnes, v době, kdy samotný polibek není již tak intimní záležitostí, se páry líbají pod rozkvetlými stromy i jen tak pro štěstí a pro utužení svojí lásky.

Tradiční stavění Májky

Nelze opomenout ani tradiční stavění Májky. Podle zvyklosti se měla Májka stavět pod okna vyvolené dívky a měla-li panna ještě jiného nápadníka, sokovu májku ukradl a nahradil ji tou svojí.

Dnes se Májky staví spíše společně za celé město nebo vesnici na návsi a náměstí. Noc z prvního na druhý květen je pak spojena s hlídáním Májky a s oslavami. Podaří-li se některé z okolních vesnic sousední Májku podříznout, je to pro místní velká ostuda. Proto se u Májky držívá celou noc stráž.

Svátek práce

Pravý důvod, proč můžeme prvního května zůstat doma, jsou oslavy svátku práce. U nás se svátek práce začal slavit už v roce 1890, čtyři roky od stávky chicagských dělníků v USA. Svátek k nám tedy, stejně jako do řady dalších zemí, přišel až z Ameriky. Svou největší slávu u nás a nejen u nás zažil tento svátek za minulého režimu. I proto se mnoho lidí mylně domnívá, že se jedná o svátek původem sovětský.

První květen jak ho známe dnes

Kouzlo prvního máje objevil už ne jeden malíř, spisovatel či básník. Asi všichni známe verše Karla Hynka Máchy vyprávějící teskný příběh nešťastí milenců. První máj dnes ale není jen svátkem zamilovaných ani svátkem práce. V novodobých dějinách je to také den, kteří si aktivisté zvolili jako protestní. Napříč republikou se konají různé akce, happeningy, protestní průvody, demonstrace a stávky. Do ulic vyrážejí jak odboráři, tak čím dál častěji i neonacisté a proti nim brojící anarchisté a antifašisté.

Tak ať už se rozhodnete trávit první květnový den jakkoliv, nezapomeňte políbit svou milou či milého pod rozkvetlou třešní.

Vydali: SONS a TyfloCentrum Semily